

Maatalousmaa ja maataloustoiminta

10.4.2025

Niina Vilen

Maatalousmaa

- Pelto
- Pysyvät kasvit (esim. hedelmäpuut, marjapensaat ja koristekasvit)
- Pysyvä nurmi

Ilmoita tukihakemuksella kaikki hallinnassasi olevat peruslohkot, jotka ovat maatalousmaata viimeistään tukihaun päättymiseen mennessä ja säilyvät sellaisena kasvukauden loppuun saakka, kuitenkin aina vähintään 31.8. saakka.

Uutta 2025

- Vuodesta 2025 alkaen myös ekojärjestelmätuen luonnonhoitonurmet ja viherlannoitusnurmet sekä ympäristökorvauksen turvepeltojen nurmet kerryttävät pysyvien nurmien laskennassa nurmivuosia. Ympäristökorvauksen suojavyöhyke on ainoa joka jäädyttää nurmivuosien kertymisen.

[Hakuopas: Maatalousmaa, perus-ja kasvulohkot](#)

Maatalousmaan hallinta

- Tuenhakijan omistuksessa tai vuokrattuna
- EU- rahoitteisissa tuissa ehtona, että hallinnassa 17.6.2025
- Ympäristö- ja luomukorvauksessa lohkojen on kuitenkin oltava hallinnassa jo 15.6.2025
- Jos peltosi sijaitsevat C-alueella ja haet kansallisia tukia (yleinen hehtaarituki, pohjoinen hehtaarituki tai nuorten viljelijöiden tuki) ehtona on, että ala on hallinnassasi viimeistään 17.6.2025 ja vähintään 2.10.2025 asti.
- Ympäristösopimuksissa sopimusalan tulee olla hallinnassasi sopimuskauden ajan.
- Hallintaa tarkastellaan kunnassa Ruokaviraston otannan perusteella, voi aiheutua seuraamuksia
 - varmista vuokrasopimusten ajantasaisuus. Vuokrasopimuksia ei toimiteta kuntaan (ellei erikseen pyydetä)
 - suulliset vuokrasopimukset käy yhä, kunta varmistaa maanomistajalta (otantatapauksissa)
 - Perheenjäsenen kanssa yhteisomisteisista pelloista oltava vuokrasopimus, jos perheenjäsen ei ole tilan osallisissa

Maatalousmaahan kuulumattomat alat

- Pitkään hoitamatta olleet alat
- Ensisijaisesti varastoalueena käytettävä ala, joka ei ole mukana viljelykierrossa: tilan kaikki rehupaalit tai koneita
- Viljelyyn liittymätön varastointi: rakennustarvikkeet tai hakkuutyömaan puutavara kasvukaudella
- Rakennustyömaa; tuotantorakennukset, tie- tai ratatyömaa
- Jaloittelutarhat, piha-alue, tie
- Pensoittuneet ojat ja pientareet, yli 3m leveät ojat sekä ala, jolla viljelytoimet tai sadontuottaminen ei ole mahdollista liiallisen märkyyn vuoksi
- Ala, jonka kasvusto on pääasiassa luonnonkasveja ja -kasvustoa
- Leikkohavujen tuotantoala tai metsäpuiden taimitarha eivät ole maatalousmaata (muutos tuli v.2023)
- **Poista peruslohkosta alat, jotka eivät ole maatalouskäytössä/viljelykelpoisia!**

[Hakuopas: Maatalousmaahan kuulumattomat alat](#)

Mitkä alat voivat kuulua peltoalaan/kasvulohkoon?

- **Kasvulohkolle ilmoitetun kasvin alaan kuuluvaksi voidaan lukea**
 - lohkolta korjatut rehupaalit, rehuauma sekä lantapatteri kun niitä ei ole varastoitu paikallaan vuotta pidempään
 - sääolojen vuoksi orastumaton kasvusto
 - lohkon piiri- tai sarkaojen kaivuumaat (enintään yhden kasvukauden ajan)
 - pienet alle 0,05 ha yhtenäiset kylvämättä jääneet alat
 - talvituholat, jota ei uusintakylvä keväällä
- **Kesantoina voi ilmoittaa** (huom. myös hoitovaatimus)
 - Kylvämättä jäänyt ala (tilanteesta riippuen avo- tai sänkikesanto)
 - Peruskunnostettava ala (salaojitus ym jos ei tehdä sadonkorjuun jälkeen)

[Hakuopas: Erilaisten tilapäisesti viljelemattomien alojen ilmoittaminen](#)

Miten poistan alasta ja saanko enää takaisin?

- Jos ei voi kuulua kasvin alaan niin tilapäisesti tai pysyvästi viljelemättömät alat piirretään reunarakorjauksella/ saarekkeella pois tai tehdään koko lohkon maatalouskäytöstä poisto. Voidaan palauttaa takaisin ja korvauskelpoisuus palautetaan
- Piirrä rajakorjauksella tai saarekkeena ala pois lohkosta
=> voit palauttaa alan seuraavana vuonna vastaavasti rajakorjauksella, korvauskelpoisuus säilyy
- Jos koko lohko viljelemätöntä niin poista maatalouskäytöstä Vipu-> peruslohkomuutokset
=>alan voi palauttaa seuraavana vuonna perustamalla uuden lohkon aiemman tilalle, korvauskelpoisuus palautetaan
- Jos varsinaisen hakuajan päättymisen jälkeen huomaat, että ala ei ole maatalousmaata, voit muutosajan puitteissa ilmoittaa alalle kasviksi 'Viljelemätön', jolloin viranomainen poistaa alan peruslohkosta. (Viljelemätön-kasvikoodi ei ole enää valittavissa muuta kuin muutosaikana)

Palautettavasta alueesta saatetaan pyytää kuvaa => Vipu-mobiili

Uudet perustettavat peruslohkot

Olemassa olevat lohkot (lohkotunnus olemassa ja aktiivinen) lisätään Vipussa: ´Lisää uusi peruslohko hallintaan´

Täysin uudet peruslohkot piirretään Vipussa peruslohkomuutoksissa-> Luo uusi peruslohko

- Uuden perustettavan peruslohkon on oltava **viljelykelpoinen** tukihaun päättymisestä kasvukauden päättymiseen asti, aina kuitenkin vähintään 31.8. asti. Jos vaatimus ei täyty, ilmoita ala tukihakemuksella vasta seuraavana vuonna.
- Lohko on **viljelykelpoinen, jos** lohkon maapohja on viljeltävissä tavanomaisin konein ja menetelmin, lohkon peruskunnostustoimet on tehty, lohkolta voi tehdä tavanomaiset viljelytoimet ja lohkolta voi saada satoa. Luonnonlaitumelta vaaditaan, että alalle on muodostunut heinä- tai nurmikasvusto.
- **Lohkon viljelykelppoisuus 31.12.2022 vaikuttaa lohkon viljelymahdollisuuksiin**
- Jos ilmoitat aloja, jotka eivät ole olleet viljelykelppoisia 31.12.2022, sinun on säilytettävä lohko pysyvästi nurmella+ kyntökielto [Ehdollisuuden nurmikasvivaatimus](#)
- Liitä mukaan vuokrasopimus (jos on kirjallinen, suulliset tarkistetaan kunnassa). Vuokrasopimusta ei tarvitse toimittaa, jos 1. uusi, passiivisen peruslohkon päälle piirretty lohko, 2. lohkon pinta-ala on alle 0,2 hehtaaria, 3. maankäyttölaji on muu kuin pelto tai luonnonlaidun, -niitty tai 4. lohko haetaan ympäristösopimukselle (hallinta tarkistetaan elyssä)

Viljelykelpoisuuden ajankohdan vaikutus lohkon viljelymahdollisuuksiin

	Lohko on ollut viljelykelpoinen 31.12.2022	Lohko ei ole ollut viljelykelpoinen 31.12.2022, mutta on sitä tukihaun päättymiseen mennessä.
Onko loholla ehdollisuuden nurmipeitevaatimus?	Ei	Kyllä
Lohkolle on ilmoitettu rehunurmi. Voidaanko lohkolle maksaa tukia?	Kyllä	Kyllä
Lohkolle on ilmoitettu kaura. Voidaanko lohkolle maksaa tukia?	Kyllä	Kyllä, mutta tilalle tulee ehdollisuuden seuraamus, koska nurmipeitevaatimusta ei ole noudatettu.

Pysyvät nurmet

- Muuttuu pysyväksi nurmeksi jos samalla alalla yli 5 vuotta heinäkasveja, 6. vuosi ratkaisee
- Kyntäminen/uusiminen heinälle ei poista muodostunutta statusta
- Voi viljellä muutakin, status poistuu
- Ennallistamismenettely, jos koko maan nurmiala laskee..
- Ko. lohkot näkee Vipun karttatasolta, lohkotiedoista tai hakemusta tehdessäsi

- Nurmivuosia kerryttävät kasvit

- **Ekojärjestelmätuen luonnonhoitonurmi**

- Laidunnurmi
- Luonnonlaidun ja -niitty *
- Rehunurmi
- Siemennurmi
- Suojakaista
- Viherkesanto (nurmi ja niitty)
- Viherlannoitusnurmi (mukaan lukien ekojärjestelmätuen viherlannoitusnurmet)
- **Ympäristökorvauksen turvepeltojen nurmet**
- Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi *

* Jos ilmoitat lohkolle tämän kasvin, ala saa heti pysyvän nurmen merkinnän. Ilmoita ala vasta sitten, kun se täyttää pysyvän nurmen edellytykset (mm. nurmikasvustoa vähintään 5 vuotta).

- Nurmivuosia jäädyttävät kasvit: enää vain **ympäristökorvauksen suojavyöhykenurmi**

Pysyvät nurmet eri tilanteissa..

- **Talviaikainen vähimmäismaanpeite:** Ehdon toteutuminen lasketaan peltoalasta (=pysyvät nurmet vähennettynä). Vähintään 33% peltoalasta oltava talviajan kasvipeitteistä tai kevennetysti muokattua.

Kertauksena: Vähimmäismaanpeite

- **Ekojärjestelmätuen talviaikaisen kasvipeitetuki** maksetaan kyllä pysyvillekin nurmille
- **Viljelyn monipuolistamisvaatimuksen** toteutumista tarkastellaan peltoalalla (=pysyvät nurmet vähennettynä) (10-30ha: 2 kasvia, yli 30ha: 3 kasvia)
- **Viljelykierron toteutumista** tarkastellaan peltoalalla, jolla on viljelty tiettyjä yksivuotisia viljelykasveja edellisenä vuonna. Pysyvää nurmea tai pysyvien kasvien alaa ei siis huomioida (vuosittainen viljelykierto ja usean vuoden kierto)

Kertauksena: Viljelyn monipuolistaminen tai viljelykierto

Maataloustoiminta

- Vaatimus vaihtelee ilmoitun kasvin mukaan
 - Kasvusto perustettava 30.6 mennessä
 - Pyri tuottamaan korjuu- ja markkinakelpoinen sato (tee tavanomaiset viljelytoimet, lannoita, huolehdi kasvinsuojelusta)
 - Heinä- ja muiden nurmirehukasvustojen sato on korjattava, laidunnettava, niitettävä tai kasvusto uudistettava viimeistään 15.9
 - Ruokohelvellä hyväksytään myös kevätkorjuu
 - Siemennurmilla korjuu voidaan tehdä myös 15.9. jälkeen (huom. jos satoa ei korjata, tuen peruminen on mahdollista vain muutosajan puitteissa: päättyy 1.10)
- Luonnonhoitonurmi ja viherkesanto: Heinäkasveja ja muita nurmirehukasveja tulee olla yli 50 prosenttia kasvulohkon alasta

[Hakuopas: Maataloustoiminta](#)

Nurmien heikoista kasvustoista valvonnan seuraamuksia

- Rehunurmi
 - ei voi olla luonnonheinää
 - ei voi olla heikkoa kasvustoa joka koostuu pääasiassa luonnonheinästä ja rikkakasveista
 - kasvuston täytyy olla perustettua heinä- ja nurmirehukasvustoa, vaatimuksena pyrkiä tuottamaan korjuu- ja markkinakelpoinen sato
- Viherkesanto
 - vähintään puolet kasvustosta pitää olla heinä- ja nurmirehukasveja, mutta luonnonheinät ovat hyväksyttäviä
- Luonnonhoitonurmi
 - vähintään puolet kasvustosta pitää olla heinä- ja nurmirehukasveja, mutta luonnonheinät ovat hyväksyttäviä
- Poistettava maatalousmaasta
 - kasvustossa ei ole mitään nurmi- tai heinäkasvillisuutta, vaan esimerkiksi pelkkää mesiangervoa tai horsmaa
 - lohkon voi kunnostaa maatalouskäyttöön ja ilmoittaa uudelleen tukihakemuksessa sitten, kun se täyttää vaatimukset. Korvauskelpoisuus säilyy, vaikka lohkoa ei väliaikaisesti ilmoiteta tukihakemuksella

Mitä teen, jos kasvusto on tuhoutunut?

- Jos sateet, kuivuus tai muu vastaava syy ovat tuhonneet kasvuston, sinun ei tarvitse kylvää lohkoa uudelleen, jos kylvö on tehty asianmukaisesti. Halutessasi voit kuitenkin perustaa kasvuston uudelleen.
- Ota kuva tuhoutuneesta kasvustosta Vipu-mobiililla ja dokumentoi kasvuston tuhoutumiseen johtaneet tapahtumat. Vaikka kasvusto olisi tuhoutunut, huolehdi alan kasvinsuojelusta ja estä rikkakasvien leviäminen. Kasvuston tuhoutumisesta ei tarvitse ilmoittaa kuntaan.
- Syyskasvin talvituhoalat voidaan hyväksyä kylvetyn kasvin mukaan. Estä rikkojen kasvu talvituhoalalle mekaanisesti niittämällä, muokkaamalla tai torjumalla kemiallisesti. Jos perustat kasvuston uudelleen, ilmoita ala uuden kylvetyn kasvin mukaan. Jos täydennyskylvät alan saman kasvin kevätkylvöisellä lajikkeella, ilmoita se kasvi, jota on kasvustossa enemmän.